

basic education

Department:
Basic Education
REPUBLIC OF SOUTH AFRICA

NASIONALE SENIOR SERTIFIKAAT

GRAAD 12

AFRIKAANS TWEEDE ADDISIONELE TAAL V2

NOVEMBER 2025

KWAZULU-NATAL

NASIENRIGLYNE

PUNTE: 40

Hierdie nasienriglyne bestaan uit 10 bladsye.

NASIEN VAN DIE LETTERKUNDE

1. Spel- en taalfoute in antwoorde word nie gepeenaliseer nie omdat die fokus op begrip is. (Foute moet steeds aangedui word.) Waar die foute die betekenis van die woord(e) verander, word dit wel gepeenaliseer.
2. Indien die kandidaat woorde uit 'n ander taal gebruik as die taal wat geassesseer word, word die vreemde woorde geïgnoreer. Indien die antwoord sonder die vreemde woorde sinvol is, word die kandidaat nie gepeenaliseer nie. Indien die vreemde woord in die antwoord vereis word, word dit aanvaar.
3. Vir **oop vrae** word geen punte toegeken vir JA/NEE/EK STEM SAAM/EK STEM NIE SAAM NIE. Die rede/motivering/bewys moet oorweeg word.
4. Vir WAAR/ONWAAR- of FEIT/MENING-vrae word geen punte vir WAAR/ONWAAR of FEIT/MENING toegeken nie. Net die rede/motivering/aanhaling word bepunt.
5. Waar een-woord-antwoorde gevra word en die kandidaat 'n volsin gee, is dit korrek, **mits** die korrekte woord onderstreep of op een of ander wyse uitgelig word.
6. Wanneer twee of drie feite/punte vereis word en die kandidaat gee 'n hele reeks, word **slegs** die eerste twee of drie feite/punte nagesien.
7. Aanvaar dialektiese variasies.
8. Aanvaar die letter en/of die korrekte antwoord wat uitgeskryf is by 'n **meervoudigekeuse-vraag**.

AFDELING A: DRAMA**VRAAG 1: PERDEKRAG – Cecilia du Toit**

VRAAG	ANTWOORD	PUNT
1.1.1	(Op) Saterdag/Saterdag	1
1.1.2	<ul style="list-style-type: none"> Hy moes sy gemeenskapsdiens daar doen. Wilma het gesê hy kan sy gemeenskapsdiens daar kom doen. Dit was sy straf vir die verkeerde ding wat hy gedoen het/die katjies wat hy doodgemaak/verdrink/vermoor het. (Enige EEN of soortgelyk aan bogenoemde) 	1
1.1.3	<ul style="list-style-type: none"> Die prokureur/Lucky se prokureur/prokureur(<i>verkeerd gespel</i>) (Mevrou) Bekker (Enige EEN of soortgelyk aan bogenoemde) 	1
1.1.4	<ul style="list-style-type: none"> Lucky het begin werk. Lucky het die stalle begin skoonmaak. Lucky het gedoen/gemaak soos Wilma/sy gesê het. (Enige EEN of soortgelyk aan bogenoemde) 	1
1.2	C/hy hom nie sal laat voorsê deur ander mense nie.	1
1.3	<ul style="list-style-type: none"> 'n Toebroodjie/brood(jie) ('n) Brood(jie) met ham en kaas ('n) Brood(jie) met vleis en mosterd (Enige EEN of soortgelyk aan bogenoemde) 	1
1.4.1	positief te verander	1
1.4.2	oordeel	1
1.5.1	D/Binki het haar littekens weggesteek, want sy was skaam daaroor.	1
1.5.2	E/Wilma was ongeduldig met Lucky wat gedink het net spoiled brats ry op haar perde.	1
1.5.3	A/Lucky het met Binki gespot.	1
1.5.4	C/Lucky het jammer gevoel vir homself.	1
1.6	<ul style="list-style-type: none"> Lucky is op die perdeplaas afgelaai. Wilma het vir Lucky vertel hoe die perde ander kinders help. Binki het vir Lucky vertel van hulle huis wat gebrand het. Lucky het "Sabrina" na "Ma" op Binki se foon verander. (Die kandidaat verdien 'n punt vir elke gebeurtenis wat op die regte plek is.) 	1 1 1 1
1.7	<ul style="list-style-type: none"> Dit het Wilma kwaad/vies/ongelukkig gemaak. Kinders praat nie so met grootmense nie. Lucky was daar om sy straf uit te dien/'n werk te doen. Dis nie hoe sy ma hom geleer het nie. Dit is slegte maniere. Dit wys nie respek nie/Lucky het nie respek vir Wilma nie. (Enige EEN of soortgelyk aan bogenoemde) 	1

VRAAG	ANTWOORD	PUNT
1.8	<ul style="list-style-type: none"> Lucky sou dalk sy gemeenskapsdiens op 'n erger plek (soos 'n hospitaal/lykshuis) moes doen/kon tronk toe gaan. Lucky het gewys dat hy nie weer in die moeilikheid wou beland nie. Lucky het toe begin doen wat hy veronderstel was om te doen. Lucky het besef dat Wilma nie gaan aanhou om sy streke te duld nie. Lucky was bang vir die prokureur/magistraat. <i>(Enige EEN of soortgelyk aan bogenoemde)</i>	1
1.9	<ul style="list-style-type: none"> Wilma besef sy werk met 'n kind. Sy wys dat sy in beheer is van die situasie/nie vir hom skrik nie. Sy verstaan Lucky se situasie/optrede./Sy wys dat sy begrip het vir hom. Sy het aangebied dat hy op die plaas kan kom werk. Sy is die volwassene in die situasie/daal nie af na sy vlak nie. Wilma het uiteindelik goed saam met Lucky gewerk. <i>(Enige EEN of soortgelyk aan bogenoemde)</i>	1
1.10	<ul style="list-style-type: none"> Dit wys dat Lucky nie op die perdeplaas wil wees nie/Lucky se frustrasie. Dit wys Lucky se negatiewe houding/dat Lucky kwaad is/ongelukkig is. Dit pas by Lucky se karakter/maak die karakter geloofwaardig. Dit is hoe Lucky praat. <i>(Enige EEN of soortgelyk aan bogenoemde)</i>	1
1.11	<p>Kaizer het ...</p> <ul style="list-style-type: none"> sy kop opgeruk/geswaai. Lucky teruggestamp. kwaai gerunnik/geraas. (dreigend) rondom en bo-oor Lucky getrippel. Lucky teen die staldeur vasgekeer. <i>(Enige TWEE of soortgelyk aan bogenoemde)</i>	2
1.12	<ul style="list-style-type: none"> Lucky het gedink hulle mors met armes/sien armes nie raak nie/dink armes het nie gevoelens nie. Hy het gedink ryk mense gee meer om vir diere as vir arm mense. Die ryk mense vir wie sy ma gewerk het, se een kat het soveel gekos soos sy ma in twee maande verdien het. Lucky het self swaargekry/was arm. Lucky het gevoel dat die ryk mense sy ma uitbuit/dink hulle is beter as arm mense. Lucky se ma se werkgewers/die ryk mense het haar min betaal. <i>(Enige EEN of soortgelyk aan bogenoemde)</i>	1
1.13	'n vergelyking	1
1.14.1	Ma	1
1.14.2	verkeerd	1
1.14.3	selfoon	1
1.14.4	Arm	1

VRAAG	ANTWOORD	PUNT
1.15	C/nie kon glo dat Lucky in Kaizer se stal was nie.	1
1.16.1	ongelukkig	1
1.16.2	haarself en haar situasie aanvaar	1
1.17	<p>Binki ...</p> <ul style="list-style-type: none"> • is in matriek/graad 12. • is besig met matriek/graad 12. • doen haar matriek aanlyn/deur korrespondensie/die pos/van die huis af. • Binki is nog besig met skool. <p>(Enige EEN of soortgelyk aan bogenoemde)</p>	1
1.18.1	E/Die perde het hierdie karakter gehelp om nie meer bang te wees vir hulle nie.	1
1.18.2	C/Die perde het vir hierdie karakter kans gegee om ander kinders te help.	1
1.18.3	D/Die perde het hierdie karakter gehelp om homself te vergewe (<i>forgive</i>).	1
1.18.4	A/Die perde het vir hierdie karakter die kans gegee om vry te kan beweeg.	1
1.19	<p>Sy ma ...</p> <ul style="list-style-type: none"> • het haar werk verloor. • het daarna vir 'n kleiner salaris/minder geld gewerk. • moes saam met hom hof toe gaan/was skaam oor sy optrede. • was hartseer/teleurgesteld. • het altyd spanning/stres oor Lucky se optrede gehad. <p>(Enige EEN of soortgelyk aan bogenoemde)</p>	1
1.20.1	<p>Ek sou ...</p> <ul style="list-style-type: none"> • eerder probeer vriende maak het met die perde. • probeer het om meer van perde te leer. • nie op die perde geskree het nie. • nie vir Tinkerbelle skrik/bang gemaak het nie. • nie lelik met Lady Jane gepraat het nie. • nie vir Kaizer met die karwats probeer slaan het nie. • na hulle gekyk/versorg het. • met die perde gehelp het. • die perde goed/met respek/met liefde behandel het. <p>(Enige EEN of soortgelyk aan bogenoemde. Kandidaat kan algemene feite of spesifieke insidente noem.)</p>	1
1.20.2	<ul style="list-style-type: none"> • Dit is goed om nuwe dinge te leer. • Dit sou die situasie vir almal beter gemaak het. • Die perde is onskuldig/dit is nie hulle skuld dat ek gemeenskapsdiens moes doen nie. • 'n Mens moet respek vir diere hê. • Die perde sou positief teenoor my opgetree het. • Perde is vriendelike/oulike diere. • Ek hou van perde. <p>(Enige EEN of soortgelyk aan bogenoemde)</p>	1

1.21	<p>In die slot het ...</p> <ul style="list-style-type: none"> • al die perde saam met die kinders (in 'n sirkel) geloop/ gehardloop. • Lady Jane gekom toe Lucky haar mooi roep. • Lady Jane toegelaat dat Lucky/Binki haar neus streef. • Tinkerbelle langs Binki geloop/gehardloop. • Kaizer gekom toe Lucky hom roep. • Kaizer saam met Lucky in die sirkel geloop. <p><i>(Enige EEN of soortgelyk aan bogenoemde)</i></p>	1
------	--	---

TOTAAL AFDELING A: 40

AFDELING B: KORTVERHALE**VRAAG 2: LUGSPIEËLINGS – Myicelie Pienaar****VERHAAL A: "LUGSPIEËLING" – Jackie Wolvaardt**

VRAAG	ANTWOORD	PUNT
2.1.1	<ul style="list-style-type: none"> Rosina Die hoofkarakter (Enige EEN) 	1
2.1.2	<ul style="list-style-type: none"> (By die) polisiestasie In die stad (Enige EEN) 	1
2.1.3	<ul style="list-style-type: none"> Sy is deur die polisie gearresteer. Die polisie het haar mense laat weet waar sy was. Rosina het weggeloop (van die huis af). Rosina het nie 'n ander manier gehad om by die huis te kom nie. (Enige EEN of soortgelyk aan bogenoemde) 	1
2.1.4	<ul style="list-style-type: none"> Rosina se tas het weggeraak/is deur iemand gesteel/gevat. Buster het moontlik die tas verkwansel/verkoop. (Enige EEN of soortgelyk aan bogenoemde) 	1
2.2	Rose	1
2.3	B/die sonneblomme raakgesien het.	1
2.4.1	E/Rosina was bang, want Buster het swak bestuur.	1
2.4.2	D/Buster het met Rosina gespot.	1
2.4.3	A/Die speurder was bang Rosina beland in die moeilikheid.	1
2.4.4	C/Die polisievrout het nie jammer gevoel vir Rosina nie.	1
2.5	<ul style="list-style-type: none"> Joseph het Rosina teen Buster gewaarsku. Red het Rosina gegrimeer en haar hare gedoen. Die polisie het Buster-hulle gearresteer. Die polisie het Rosina se vingerafdrukke geneem. (Die kandidaat verdien 'n punt vir elke gebeurtenis wat op die regte plek is.) 	1 1 1 1
2.6.1	teleurstelling	1
2.6.2	vreemdes nie sommer moet vertrou nie	1

VRAAG	ANTWOORD	PUNT
2.7	<ul style="list-style-type: none"> Rosina het Buster nie geken nie. Buster was 'n vreemdeling. Buster was ouer as sy. Rosina het nie die lewe en gevare van die stad geken nie. Haar ouers/mense het nie geweet waar sy was nie. Sy het skool net so gelos. Sy het almal op Blomvlei bekommerd gemaak. <i>(Enige EEN of soortgelyk aan bogenoemde)</i>	1
2.8	<ul style="list-style-type: none"> Rosina het klaar haar les geleer. Rosina het groot geskrik/is verneder. Buster het Rosina verlei/verkeerde besluite laat neem. Buster het vir Rosina gejoj/haar mislei. Meneer du Patsi het sy kinders geken/geweet Rosina het nie besef wat sy doen nie. <i>(Enige EEN of soortgelyk aan bogenoemde)</i>	1
2.9	<p>Ek sou ...</p> <ul style="list-style-type: none"> (ook) skaam/vernederd gevoel het. (ook) hartseer gevoel het. (ook) bekommerd gewees het (oor wat mense van my sou sê). (ook) bang gewees het. vies gewees het vir myself, want ek was onverantwoordelik. kwaad gewees het vir mense soos Buster wat ander mislei. <i>(Enige EEN of soortgelyk aan bogenoemde)</i>	1
2.10	<p>Dit wys dat Buster ...</p> <ul style="list-style-type: none"> 'n slegte mens was. nie vir ander omgee het nie. nie respek vir ander gehad het nie. <i>(Enige EEN of soortgelyk aan bogenoemde)</i>	1

VERHAAL B: "SOLDATE IN WIT KLERE" – Hannah Bell

VRAAG	ANTWOORD	PUNT
2.11.1	Koelkamers	1
2.11.2	Vrydagmiddag	1
2.11.3	beeste	1
2.11.4	buurman	1
2.12	<ul style="list-style-type: none"> Los grond waar 'n landmyn begrawe kon wees 'n Geweerloop wat geblink het 'n Boomstomp wat oor die pad gegooi was <i>(Enige TWEE of soortgelyk aan bogenoemde)</i>	2

VRAAG	ANTWOORD	PUNT
2.13	<ul style="list-style-type: none"> Die gebied was naby die Mosambiekgrens. Baie vryheidsvegters het van Mosambiek af gekom. Dit was 'n gevaarlike gebied/'n oorlogsone. <i>(Enige EEN of soortgelyk aan bogenoemde)</i>	1
2.14	personifikasie	1
2.15.1	C/Hy het aanhou werk en nie gekla nie.	1
2.15.2	E/Oom Labu het 'n kans gevat en dadelik Fort Victoria toe gery.	1
2.15.3	B/Almal het gesien dat die spore al om oom Labu se huis gelê het.	1
2.15.4	A/Oom Labu het niks oorgekom nie.	1
2.16	<ul style="list-style-type: none"> Oom Labu het aan die slaap geraak terwyl hy gebed het/op sy knieë aan die slaap geraak. Oom Labu het rustig in sy bed geslaap nadat hy gebed het. <i>(Enige EEN of soortgelyk aan bogenoemde)</i>	1
2.17	D/bekommerd	1
2.18.1	sy eie planne gemaak	1
2.18.2	besef dat hy God in sy lewe nodig het	1
2.19	<ul style="list-style-type: none"> Hulle het mekaar verstaan. Daar sou nie misverstande wees nie. Die vryheidsvegter het oom Labu vertrou/die waarheid vir hom vertel. Toe oom Labu die vryheidsvegter se eie taal gepraat het, het hy reguit/openlik met oom Labu gepraat. Wanneer 'n vreemdeling hoor dat jy sy taal praat, vertrou/respekteer hy jou. <i>(Enige EEN of soortgelyk aan bogenoemde)</i>	1
2.20	<ul style="list-style-type: none"> Drie van die vryheidsvegters was gewond. Een van die vryheidsvegters is gevang. Hulle het nie in hulle doel geslaag om oom Labu/die plaas/Wanedzi aan te val nie. Die regering sou nou inligting uit hulle kon kry. <i>(Enige EEN of soortgelyk aan bogenoemde)</i>	1

VRAAG	ANTWOORD	PUNT
2.21.1	<p>Ek sou ...</p> <ul style="list-style-type: none"> • probeer het om oom Labu te oorreed om nie alleen terug te ry plaas toe nie. • oom Labu gedwing het om in die dorp oor te slaap. • gesê het ek gaan hom verklap as hy ry/die reël oortree. <p><i>(Enige EEN of soortgelyk aan bogenoemde)</i></p>	1
2.21.2	<ul style="list-style-type: none"> • Dit was die dokter se plig om die reëls te gehoorsaam. • Almal moes die reëls gehoorsaam; die dokter ook. • Dit was onveilig vir 'n boer om alleen op die plaas te wees. • Die mense op plase is deur die vryheidsvegters aangeval. • Wanedzi was in 'n "warm"/gevaarlike gebied geleë. <p><i>(Enige EEN of soortgelyk aan bogenoemde)</i></p>	1

TOTAAL AFDELING B: 40
GROOTTOTAAL: 40